

A-070-3/20

**SPRAWOZDANIE ZA ROK 2019
Z DZIAŁALNOŚCI RADY TERENOWEJ DO SPRAW SPOŁECZNEJ
READAPTACJI I POMOCY SKAZANYM DLA SĄDÓW OKRĘGOWYCH
W BIAŁYMSTOKU, ŁOMŻY I SUWAŁKACH**

W związku z powołaniem Rady Terenowej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym zarządzeniem Wojewody Podlaskiego z dnia 24 lipca 2019 r. nr 96/19 w dniu 22 listopada 2019 r. odbyło się pierwsze posiedzenie inauguracyjne działalności Rady Terenowej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym obejmującej swoim działaniem obszar właściwości Sądów Okręgowych w Białymstoku, Łomży i Suwałkach. Uczestniczyło w nim 25 osób.

Posiedzenie Rady Terenowej otworzył SSO Jacek Sowul - prezes Sądu Okręgowego w Suwałkach - Przewodniczący Rady Terenowej.

Kolejnym punktem było wręczenie aktów powołania dla obecnych na posiedzeniu członków Rady. Akty powołania odebrali:

1. Mjr Mirosławowi Andrejuk z Aresztu Śledczego w Hajnówce;
2. Beata Andruczyk - Prezes Zarządu Fundacji EGO w Suwałkach;
3. Joanna Anuszkiewicz z Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Białymstoku;
4. Anna Bajko ze Stowarzyszenia Penitencjarnego „PATRONAT” Oddział w Białymstoku;
5. Krystyna Bobrowska - Dąbrowska z Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Podlaskiego w Białymstoku;
6. Kpt Michał Chrościelewski - Dyrektor Aresztu Śledczego w Suwałkach (akt powołania odebrała osoba upoważniona Arkadiusz Kawałek);
7. Wojciech Cybulski z Kuratorium Oświaty w Olsztynie;
8. Iwona Czarniecka-Dzięgielewska z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku;
9. Ppłk Robert Dąbrowski - Dyrektor Zakładu Karnego Grądy Woniecko;
10. Wiesław Hryniewicz - Kurator Okręgowy w Łomży;
11. Joanna Jabłonka-Kastrau z Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
12. Ppłk Zbigniew Jankowski z Zakładu Karnego w Czerwonym Borze (akt powołania odebrała osoba upoważniona ppłk Wojciech Januszewski);
13. Kpt Mariusz Kuryłowicz z Zakładu Karnego w Białymstoku (akt powołania odebrała osoba upoważniona mjr Magdalena Laskowska);
14. Mjr Magdalena Laskowska - Kierownik Działu Penitencjarnego Zakładu Karnego w Białymstoku;
15. Leszek Lewoc - dyrektor MOPR w Suwałkach;
16. Marek Piłasiewicz - Prokurator Prokuratury Okręgowej w Suwałkach;

17. Elżbieta Rajewska-Nikonowicz z Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Podlaskiego w Białymstoku (akt powołania odebrała osoba upoważniona Aneta Filipowicz);
18. Teresa Sikorska z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku;
19. Radosław Smoktunowicz - Prokurator Prokuratury Rejonowej w Białymstoku;
20. Andrzej Sokołow z Suwałskiego Stowarzyszenia „Wybór” z siedzibą w Suwałkach;
21. Ppłk Sławomir Stefaniak - zastępca Dyrektora Aresztu Śledczego w Białymstoku;
22. Michał Malaszewski z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
23. Jarosław Sadowski z Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku;
24. prof. Grażyna Barbara Szczygieł z Uniwersytetu w Białymstoku.

Po wręczeniu aktów powołania, Kurator Okręgowa w Suwałkach Anna Tertel przedstawiła projekt Regulaminu Rady Terenowej, który w głosowaniu jawnym został przyjęty.

Następnie dokonano wyboru Prezydium Rady Terenowej, w skład której weszli:

Przewodniczący - SSO Jacek Sowul - Prezes Sądu Okręgowego w Suwałkach,
Zastępca przewodniczącego - Leszek Lewoc - Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach,
Członek Prezydium - Beata Andruczyk - Prezes Zarządu Fundacji EGO w Suwałkach,
Członek Prezydium - Andrzej Sokołow - Przewodniczący Zarządu Stowarzyszenia WYBÓR,
Sekretarz - Anna Tertel - Kurator Okręgowy Sądu Okręgowego w Suwałkach.

Kurator Okręgowy Sądu Okręgowego w Suwałkach Anna Tertel przedstawiła rekomendowane kierunki działalności Rady Terenowej, wyłonione w oparciu o doświadczenia w zakresie wykonywania ustawowych obowiązków przez kuratorską służbę sądową. Pani kurator przedstawiła kierunki działań kuratorów sądowych w readaptacji społecznej skazanych. Następnie omówiła zasady współpracy z organami samorządowymi, instytucjami i organizacjami społecznymi, uwzględniając uczestnictwo społeczeństwa w społecznej readaptacji skazanych.

W toku omawianej problematyki zostały wskazane braki obecnego systemu wsparcia osób skazanych, do których między innymi zalicza się:

- **brak fachowej diagnozy problemów i potrzeb skazanych,**
- **przewaga pomocy doraźnej, a wielokrotnie i jednorazowej,**
- **brak dostatecznego systemu wymiany informacji o skazanych pomiędzy instytucjami świadczącymi pomoc,**
- **powielanie tych samych czynności wobec skazanych, brak koordynacji działań zainteresowanych instytucji, rozproszenie odpowiedzialności,**
- **brak monitoringu dalszych losów skazanych,**
- **brak spójnego systemu współpracy służb: zatrudnienia, pomocy społecznej, kuratorskiej i więziennej oraz środowiska organizacji pozarządowych.**

Na podstawie wyżej wymienionych aspektów niedomagań systemu wsparcia skazanych jako główny cel działalności Rady Terenowej, wskazano potrzebę praktycznego stworzenia warunków dla wymiany doświadczeń i kreowania perspektyw dla współpracy między organami wymiaru sprawiedliwości, służby więziennej, władz i instytucji

samorządowych oraz organizacji pozarządowych w kierunku prowadzenia skutecznych oddziaływań readaptacyjnych osób skazanych.

W konsekwencji uznano, że rekomendowanymi działaniami Rady Terenowej będzie:

- 1) Współpraca z rodzimym środowiskiem naukowym w zakresie prezentowania nowych metod readaptacyjnych i resocjalizacyjnych oraz analizowania badań naukowych dotyczących problematyki readaptacyjnej.
- 2) Działania promocyjne w zakresie przełamywania barier i stereotypów lokalnego społeczeństwa przed udzieleniem wsparcia, pomocy czy zatrudnienia byłego więźnia oraz poprawy integracji społecznej.
- 3) Podejmowanie działalności edukacyjnej, której celem będzie upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w Polsce rozwiązań prawnych w wymiarze organizacji pomocy skazanym ze szczególnym uwzględnieniem form oddziaływań terapeutycznych, profilaktyki uzależnień i wsparcia socjalnego osób opuszczających zakłady karne.
- 4) Przygotowanie informatora na temat możliwości zatrudnienia, zakwaterowania, podjęcia terapii, kierowanego do osób zwalnianych z jednostek penitencjarnych.
- 5) Zaangażowanie władz samorządowych i organizacji pozarządowych w wykonywanie kary ograniczenia wolności w postaci pracy na cele społeczne - promowanie modelu kaskadowego.
- 6) Promowanie roli kuratora w przygotowaniu skazanych do życia po zwolnieniu - rekomendowanie szerszego wykorzystywania możliwości zastosowania art. 164 kkw i skoordynowania działań KSS, SW, OPS Pozarządowych, wypracowanie procedur współdziałania służb i podmiotów.
- 7) Rekomendowanie wypracowania procedur współpracy służb i organizacji pozarządowych w zakresie udzielania pomocy postpenitencjarnej osobom opuszczającym zakłady karne i ich rodzinom.
- 8) Propagowanie projektów dotyczących monitorowania losów skazanych opuszczających zakłady karne w celu analizy przyczyn powrotności do przestępstwa i skutecznym zapobieganiu temu zjawisku.

Kolejnym punktem posiedzenia Rady Terenowej było wystąpienie SSO w Suwałkach - Macieja Henryka Romotowskiego, który przedstawił analizę nt. „Rodzaje kar orzekanych przez polskie sądy i ich wpływ na populację więzienną, także w kontekście zmian Kodeksu karnego i Kodeksu karnego wykonawczego, obowiązujących od 08 stycznia 2018 roku”.

Posiedzenie Rady Terenowej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym Województwa Suwalskiego pierwszej kadencji zamknął Przewodniczący SSO Jacek Sowul - Prezes Sądu Okręgowego w Suwałkach. Podziękował członkom Rady za udział w posiedzeniu i za aktywny udział i zaprosił na kolejne posiedzenie.

Kolejne posiedzenie Rady Terenowej zostało zaplanowane w miesiąc marcu 2020r.

Prezes
Sądu Okręgowego w Suwałkach
Jacek Sowul
Przewodniczący Rady Terenowej
do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym